

POROČILO 4. POSVETA IZZIVI PODEŽELJA (med nevladnimi organizacijami)

IZZIVI TER PREDLAGANE REŠITVE

Stičišče Središče v sodelovanju z **Zvezo slovenske podeželske mladine** pripravlja cikel predvidoma osmih posvetov med občinami in nevladnimi organizacijami z naslovom **IZZIVI PODEŽELJA** v Osrednjeslovenski regiji, ki bodo izvedeni v osmih občinah.

V sredo, 16. septembra 2020, ob 17. uri smo pripravili posvet v občini Domžale.

Posveta se je udeležilo **23 udeležencev** iz različnih organizacij, zaključki posveta pa so bili na koncu srečanja predstavljeni podžupanji **mag. Renati Kosec**.

Kot ključne izzive podeželja pa smo sicer determinirali sledeča področja:

1. Razvoj podeželja
2. Mladi kmetje
3. Aktivna participacija
4. Občinski razpisi
5. Pametne vasi
6. Dolgoživa družba

Po uvodnem delu, kjer se je predstavil projekt, kratki predstavitvi Stičišča Središča in Zveze slovenske podeželske mladine in predstavitvi aktivnosti na področju podeželja v Občini Domžale, je sledilo delo po skupinah, kjer so bile oblikovane rešitve, ki jih udeleženci vidijo kot možnost sodelovanja med nevladnim sektorjem in Občinarji za razvoj občine in razvoj podeželja. **Na koncu je sledila predstavitev rešitev in zaključkov delavnic podžupanji občine Domžale mag. Renati Kosec.**

Predstavitev tem: Doris Letina

Moderatorica: Alenka Blazinšek Domenis

Zapisničarki: Anja Mager in Urša Skube

1. RAZVOJ PODEŽELJA

V plenarni diskusiji se udeleženci niso posebej dotaknili področja razvoja podeželja, a se je kar nekaj pobud na to temo izoblikovalo vmes ali v času po končanem uradnem delu. Udeleženci posveta so večkrat poudarili, da z občino dobro sodelujejo, ob enem pa so izrazili prepričanje, da bo tako tudi v prihodnje in tako izpostavili tudi sledeče predloge:

Ti so:

- ⇒ **Oddaja, najem parcel. Potrebno bi bilo povezati ponudbo in povpraševanje.**

Pridelovalci imajo težave s prodajo pridelkov, saj nimajo registrirane dejavnosti. Bili pa bi se pripravljene povezati s kmeti, ki to imajo in skupaj ustvarjati ponudbo zdrave hrane.

- ⇒ **Udeleženci pogrešajo BIO DAN v Češminovem parku.**

Udeleženci predlagajo, da se to zaradi prodaje bio hrane znova obudi.

- ⇒ **Pobuda je tudi pokrita tržnica v Domžalah.**
- ⇒ **Občina naj v sodelovanju z društvi oblikuje projekt za podporo in promocijo majhnih, družinskih kmetij in ekološkega kmetijstva.**

Slaba je podpora in promocija ekološkega kmetijstva, spodbujanje majhnih, družinskih kmetij. Ni sprejemljivo, da vso odgovornost prelagajo na MKGP.

2. AKTIVNA PARTICIPACIJA

- ⇒ **Vzpostavi naj se sistem za povezovanje med društvi – informacijsko predstaviteni kanal/platforma ali fizična soba.**

Udeleženci so izpostavili izziv, kako na vsakodnevni ravni dosega izmenjavo informacij, dobrih praks, skupnih aktivnosti. Vsi prisotni predstavniki organizacij pa si želijo tudi sodelovanja z mladimi, saj se zavedajo, kako pomembno je, da se generacije trajnostno pomlaja. Vsi prisotni se strinjajo, da se želijo povezovati. Društvo upokojencev je imelo načrtovan dogodek, ki pa je zaradi trenutne situacije odpadel. Zavod Nefiks ponudi pomoč pri organizaciji spletnega posveta za srečanje društev. Tudi županja ponudi potrebno pomoč pri organizaciji dogodka.

Dogovor je, da bo Društvo upokojencev skupaj z Zavodom Nefiks kmalu po posvetu sklicalo ZOOM posvet, kjer se bodo dogovorili o tem, kako vzpostaviti takšen prostor.

- ⇒ **Obnovitev seznama društev na občinski spletni strani:** Trenutni seznam društev na spletni strani občine je zastarel, zato bi ga bilo potrebno obnoviti.

⇒ **Povezava društev, ki delujejo z mladimi;**

To vključuje: določitev nosilnega akterja (nosilna, podporna organizacija za delovanje mladinskih društev/organizacij), ta mora prevzeti odgovornost za organizacijo, popis, vzpostavitev društev. Tudi tukaj želja po skupnem prostoru (se čaka).

⇒ **V roku 14 dni se predstavnica Socialne aktivacije sestane z Doris in Anjo iz ZSPM in skupaj preverijo kako naprej.**

Predstavnica Socialne aktivacije (organizacije, ki povezuje brezposelne ljudi, izpostavi, da zaradi delovne zakonodaje, ne morejo sodelovati z mladimi kmeti.

⇒ **Uporaba občinskih prostorov naj bo za društva/ nevladne organizacije brezplačna**, kajti to so neprofitne organizacije, katerih večina temelji na prostovoljstvu. Z njihovim delom skrbijo za razvoj občine in njihove skupnosti. Prisotna podžupanja pojasni, da imajo strategijo razvoja okoliških krajev, ne zgolj mesta Domžale. Infrastruktura je (v veliki meri) že zagotovljena: športni objekti, vrtci, šole, postavljajo nove domove krajanov (za povezovanje lokalnih društev). Udeleženec pa opozori da niso sprejemljivi pogoji uporabe. Društvo/organizacijam/ zavodom bi morala občina omogočiti brezplačno uporabo prostorov.

⇒ **Apel na vse prisotne iz strani mladih podeželanov: Spodbuda za včlanitev v društvo podeželske mladine DINO.** Podžupanja javno na sestanek oz. srečanje z občino povabi predstavnike društev. Poudari še, da je občina Domžale Mladim prijazna občina, deluje pa tudi Komisija za mladinska vprašanja.

3. OBČINSKI RAZPISI

Predlogi:

⇒ **Naj občina posreduje društvom ustrezne informacije in jih spodbuja in vključuje pri prijavi na nacionalne in EU projekte.**

Prostovoljci nimajo ustreznega znanja in časa za izpolnjevanje oblikovanje takšnih projektov. Prisotni si želijo spodbujanja prijavljanja na evropske projekte, občina pa odgovarja, da na »oddelku za evropske projekte« zaposlujejo in uvajajo tri nove sodelavce, ki bodo usmerjeni le v pridobivanje evropskih sredstev.

- ⇒ **Občina naj podpira in sprejema pobude za prijave na LAS razpise, ideje, s katerimi do njih pristopajo društva/ organizacije/zavodi.**

V neformalnem delu se je izpostavila težava, da imajo deležniki občutek, da niso vsi upoštevani, da so pobude, ki gredo na občino sprejete zelo selektivno. Ob enem pa si predstavniki organizacij želijo združevanja v koalicije z enakimi interesi, ki bi jih lahko kot projekte prijavljali na razpise. Želijo si tudi navodil, kako pobude ustrezno (pre)oblikovati, da bi ustrezale za prijave na razpise.

- ⇒ **Za vsa društva, ki aktivno delujejo in aktivno pripravljajo programe, bi občina morala zagotoviti določena podporna sredstva, za delovanje.** Ne le za mladinska in upokojska društva, ampak vsa!

4. PAMETNE VASI

Prisotni ob temi pametne vasi poudarijo potrebo po občinskem skupnem prostoru (za druženje, povezovanje in posledično lažje, boljše in aktivnejše oblikovanje skupnih programov. Kot rešitev vidijo fizično sobo, odpro v uradnih urah. Konkreten predlog na to temo bo izoblikovan na ZOOM sestanku med organizacijami, ki ga bosta pripravila Društvo upokojencev in Zavod Nefiks.

5. DOLGOŽIVA DRUŽBA

- ⇒ **Vzpostavi se naj dnevni center za starejše.**

Predstavniki upokojencev poudarijo pomembnost vzpostavitve dnevnega centra, podžupanja pa pojasni, da je že bila za to področje izvedena analiza, saj se na tem projektu že dela, hkrati pa se bo delalo na tudi na širitvi mreže izvajalcev oskrbe na domu. Izpostavljeno je, da je premalo domov za ostarele, zavodov/s.p.-jev za zagotavljanje oskrbe na domu, kljub temu, da so potrebe velike. Društvo upokojencev predstavi ustanovitev skupinice za svoje ljudi z demenco, ki omogoča, da svojci pustijo osebo z demenco »v varstvu« za nekaj ur in lahko v tem času opravijo obveznosti, se odpočijejo... Društvo upokojencev prisotne informira tudi s svojimi aktivnostmi na področju prenašanja znanj in izkušenj, saj pripravljajo za otroka raznovrstne delavnice. Izpostavljena je še domska oskrba starejših, saj manjka bivalnih skupnosti (npr. do 10 ljudi, da aktivno preživljajo starost). Odgovorijo predstavniki društva, ki že pripravljajo aktivnosti za zapolnitev prostega časa starostnikov in s tem nudijo tudi praktično usposabljanje študentom, dijakom .

- ⇒ **Vzpostavi naj se pravno svetovanje za starejše.**

Prisotni poudarijo še potrebo po informiranosti in pravnem svetovanju (»kaj nam še lahko pripada, pa ne vemo za to...«).